

Ecologisch werkplan School en sporthal Carnissedreef 4 te Rotterdam

Planlocatie binnen het **rode kader** met het **essentieel foerageergebied** van meervleermuis in het **rood gearceerd** en bomen met holten met **rode cirkels** aangegeven (bron: Eco-Niche, 2021).

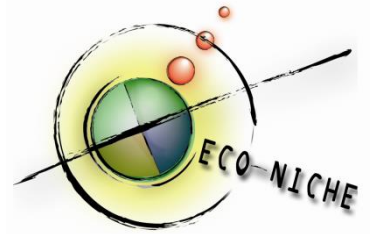
april 2022

Eco-Niche

wrvanesch@eco-niche.nl

www.eco-niche.nl

april 2022

Ecologisch werkplan Carnissedreef 4

A) Aanleiding en toelichting

Voorliggend werkplan beschrijft de concrete stappen die nog nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming tijdens de uitvoering van het verwijderen van (een deel van) de vegetatie / kappen van de bomen, de sloop van de bestaande school en de nieuwbouw van de school en sporthal te voorkomen. Wanneer al deze stappen opgevolgd worden, is overtreding niet aan de orde en een ontheffing van de Wet natuurbescherming niet nodig.

Het gaat naast de zorgplicht voor alle, ook algemene soorten (de zorgplicht) vooral om de bescherming van strikt beschermde soorten en essentiële functies voor die soorten.

Uit het vleermuisonderzoek (Eco-Niche, 2022) blijkt namelijk dat er naast de planlocatie de Carnissedreef 4 te Rotterdam een essentieel foerageergebied van meervleermuis is aangetroffen. Deze functie moet volledig behouden blijven!

Vanwege de geplande werkzaamheden worden daarom mitigerende maatregelen voorgeschreven.

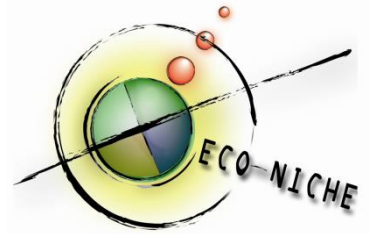
Het werkplan is opgesplitst in delen voor de projectleiding (A & B), een deel voor de uitvoerder en alle personen op de werklocatie (C) en een deel voor de ecooloog (D). Onderdeel C dient in de bouwkeet te worden gehangen wanneer de daadwerkelijke werkzaamheden op de locatie van start gaan.

Carolien van der Graaf
ecologisch adviseur

Eco-Niche
06 – 532 542 08
cvdgraaf@eco-niche.nl

Eco-Niche is lid van het Netwerk Groene Bureaus

Ecologisch werkplan Carnissedreef 4

B) Voor de projectleiding

Doel

- 1) Juridisch kader: preventie van overtreding van de Wet natuurbescherming.
- 2) Praktisch: werk voorzichtig, dieren mogen niet gedood worden of gewond raken en nesten mogen niet worden beschadigd.

Algemeen

- 3) Zorg dat altijd een digitale of geprinte kopie dit ecologisch werkprotocol getoond kan worden.
- 4) Neem minimaal 1 maand van te voren contact op met de begeleidende ecooloog alvorens plannen te wijzigen die ecologische consequenties met zich mee kunnen brengen.
- 5) Bespreek A & B met de uitvoerder en iedereen die op de planlocatie werkzaamheden uitvoert.
- 6) Buiten de broedperiode (maart - juli) is er een lagere kans op aanwezigheid van nesten van vogels en daarmee op overtreding van de Wet natuurbescherming.

Vooraf aan rooiwerkzaamheden

Bij het verwijderen van bomen, struiken en overige vegetatie:

- 7) Behoud en groenstrook van tenminste 5-10 meter breed en hoog, aan de zijde waar de planlocatie aan de waterpartij grenst. Wanneer vegetatie te open wordt, zorg voor jonge, bijpassende aanplant om de strook te verdichten. Wanneer dit niet mogelijk is: zie punt 13.
- 8) Overleg de datum voor deze werkzaamheden minimaal twee weken van tevoren met de ecooloog en plan deze werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels. De broedperiode loopt globaal van maart t/m juli.
- 9) Let op: door vegetatie/ondergroei alvast buiten het broedseizoen te verwijderen kunnen broedende vogels voorkomen worden.

Ongeschikt maken gebouw vooraf aan de sloop

- 10) Het gebouw kan zonder het vooraf ongeschikt te maken gesloopt worden, maar alleen indien is vastgesteld dat er vlak voor dat moment geen vleermuizen aanwezig zijn. De ecooloog voert in de actieve periode van vleermuizen èn maximaal 2 dagen vooraf aan de sloop een controlebezoek op in- of uitvliegende vleermuizen uit. De actieve periode van vleermuizen is van 1 april t/m 31 oktober. Anders dient het gebouw eerst ongeschikt gemaakt te worden:
- 11) Laat het gebouw onder toezicht van een ecooloog ongeschikt maken, of door een partij met aantoonbare expertise op dit gebied, in de minst kwetsbare periode, dat wil zeggen de actieve periode van vleermuizen van 1 april t/m 31 oktober:

- 11a. Ongeschikt maken van gebouwen gebeurt door exclusionflaps over mogelijke uitvliegopeningen te plaatsen (zie afbeelding 1) en alle overige kieren en openingen af te dichten. De ecooloog bepaalt na een controle met endoscoop op basis van de aangetroffen vleermuizen of sporen van vleermuizen hoeveel exclusionflaps nodig zijn.
- 11b. Laat de ecooloog na minimaal 5 nachten met gunstige weersomstandigheden na het ongeschikt maken het gebouw controleren op afwezigheid van vleermuizen. Mochten er toch nog vleermuizen aanwezig zijn, overleg met de ecooloog hoe het gebouw opnieuw ongeschikt gemaakt wordt en/of gecontroleerd wordt op afwezigheid van vleermuizen. Het gebouw kan gesloopt worden als afwezigheid van vleermuizen gegarandeerd is.

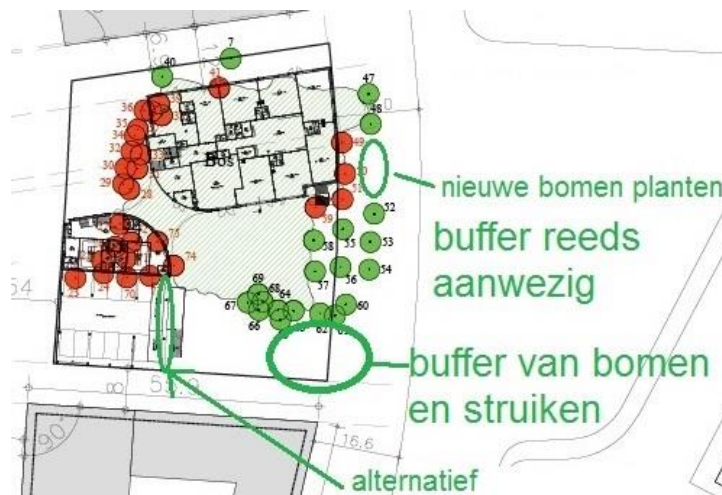
Afbeelding 1: voorbeelden exclusionflap (bron: vivara.nl en unitura.nl).

Gedurende de werkzaamheden

- 12) Pas verlichting uitsluitend op de bouwplaats toe en scherm verlichting richting het foerageergebied boven de waterpartij af. Het foerageergebied boven de waterpartij is op het voorblad aangegeven met een **rode archering**.

Nieuwbouw

- 13) Neem in het ontwerp aan de parkzijde van de planlocatie (van de school t/m het parkeerterrein) een groene bufferstrook op. Deze kan bijvoorbeeld bestaan uit een rij bomen met een dichte ondergroei van struiken, een dichte heg van minimaal 2 meter hoog, groenblijvende bomen/struiken (bv taxus, liguster, coniferen) of een hek met klimopbegroeiing: zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding 26: bufferzone.

- 14) Neem in het ontwerp voor de ramen aan de parkzijde (oostgevel van het schoolgebouw) luiken of screens op met een tijdschakelaar om 's avonds en 's nachts de uitstraling van verlichting te weren.
- 15) Laat buitenverlichting bij voorkeur achterwege. Indien buitenverlichting en/of lantaarnpalen (o.a. op het parkeerterrein) worden geplaatst, kies dan voor vleermuisvriendelijke armaturen. Dat wil zeggen een rode of amberkleurige verlichting, waarvan de uitstraling aan de bovenzijde wordt afgeschermd. Een voorbeeld is de 'Batlamp' die ook door Rijkswaterstaat wordt toegepast (rijkswaterstaat.nl); zie onderstaande afbeelding en opsomming producenten.

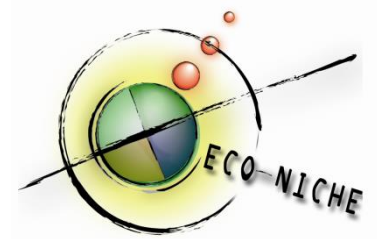

Afbeelding 27: Batlamp (www.avalite.nl).

Voorbeelden van producenten van vleermuisvriendelijke ledverlichting

- avalite.nl/producten/led-batlamp
- Philips (ClearField): <https://www.signify.com/en-gb/our-company/news/press-release-archive/2017/20170601-philips-lighting-scientists-develop-led-road-lighting-that-wont-disturb-bats>
- Schröder: gemeenteraad.heemstede.nl/fileadmin/RIS/bijlagen/94137a96-9280-4e19-9559-b77bb0ded15e.pdf
- timberlab.nl/vleermuisvriendelijke-houtenverlichting/
- www.ledlichtnederland.nl

april 2022

Ecologisch werkplan Carnissedreef 4

C) Voor de uitvoerder en personen werkzaam op de locatie

Doel

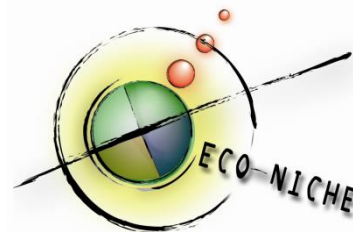
- 16) Juridisch kader: preventie van overtreding van de Wet natuurbescherming.
- 17) Praktisch: werk voorzichtig, dieren mogen niet gedood worden of gewond raken, nesten mogen niet worden beschadigd.

Algemeen

- 18) Bij aantreffen gewervelde dieren: overzetten naar beschut terrein (padden, egels, e.d.), maak er een foto van of bij twijfel: overleg met de uitvoerder, deze heeft de contactgegevens van de ecooloog.

Vogels

- 19) Let op, er kunnen nesten aanwezig zijn op of nabij de planlocatie. Mochten er vogels (gaan) broeden: meld dit aan de uitvoerder, deze heeft de contactgegevens van de ecooloog. Verstoor of beschadig het nest en de vogel niet. Het is verboden om levende dieren, nesten en eieren te vernietigen.

Ecologisch werkplan Carnissedreef 4

D) Voor de begeleidende ecooloog

Doel

- 20) Juridisch kader: preventie van overtreding van de Wet natuurbescherming.
- 21) Praktisch: ecologische begeleiding op locatie en verstrekken ecologisch advies ter bescherming van (gewervelde) dieren, bomen en planten.

Algemeen

- 22) Bespreek het ecologisch werkplan met de projectleiding.
- 23) Verstrek ad hoc adviesmaatregelen ter preventie van overtreding van de Wet Natuurbescherming bij wijzigingen van de werkzaamheden en/of onvoorziene omstandigheden.
- 24) Houd in het ecologisch logboek de uitgevoerde maatregelen en contactmomenten bij en maakt een samenvatting van elk moment, ondersteund met foto's.

Vleermuizen, zorgplicht en algemene broedvogels

Bij het verwijderen van bomen, struiken en overige vegetatie:

- 25) De ecooloog bepaalt of nestcontroles nodig zijn (bijvoorbeeld als in het broedseizoen onverwachts alsnog rooiwerkzaamheden noodzakelijk zijn). Als er vogels nestelen worden de werkzaamheden uitgesteld, totdat de ecooloog de vegetatie vrijgeeft of een andere passende maatregel voorstelt.
- 26) De ecooloog controleert vooraf aan het kappen de bomen met holtes (zie **rode cirkels** op de afbeelding op het voorblad) met een endoscoop, om er zeker van te zijn dat er niet alsnog een vleermuis of vogel in is gekropen. In deze bomen zijn geen vaste verblijfplaatsen aangetroffen tijdens het onderzoek.

Ecologisch logboek

De ecooloog houdt het ecologisch logboek bij, zodat aantoonbaar is dat zorgvuldig en volgens de voorschriften uit de ontheffing gewerkt is. De benodigde onderdelen zijn:

<i>Nr.</i>	<i>Moment</i>	<i>datum</i>	<i>Uitgevoerd door:</i>	<i>paraaf</i>
1.	Startoverleg vooraf aan de werkzaamheden		Ecoloog & uitvoerder	
2.	Controle boomholten met endoscoop op vleermuizen vooraf aan rooien		Ecoloog	
3.	Ongeschikt maken gebouw voor vleermuizen		Ecoloog & uitvoerder	
4.	Controlebezoek vleermuizen (na ongeschikt maken)		Ecoloog	
5.	(Zo nodig) doorzoeken van de planlocatie op broedgevallen / nesten		Ecoloog	